

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Stoleru Eduard Alexei, născut la 03 octombrie 1988, originar din s. Pohrebeni r-l Orhei, domiciliat mun. Chișinău bd. Dacia 21 ap.18.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 22.04.2014-24.07.2015
2. instanța de apel: 11.09.2015-16.10.2015
3. instanța de recurs: 01.02.2016 - 02.03.2016

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 24 iulie 2015, Stoleru Eduard Alexei, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 4.000 lei.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că, Stoleru E., la 19 noiembrie 2013, în jurul orei 11.30, aflându-se la intersecția str. M. Eminescu cu str. C. Negruzzi din or. Orhei, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând o neglijare premeditată demonstrativă a conduitei în societate, dând dovadă de necuviință și neobrăzare, cu scopul de a înjosi onoarea și demnitatea lui Bunici Mircea, având un comportament batjocoritor, i-a strigat jignitor și necenzurat. Ulterior, în momentul în care Bunici M., s-a apropiat de dânsul, făcându-i observație și cerându-i să înceteze aceste acțiuni, el, fără pricină, din intenții huliganice, l-a amenințat că-l v-a maltrata fizic, creând un pericol real de realizare a acestei amenințări și insuflându-i ultimului temere cu privire la aplicarea violenței fizice, l-a îmbrâncit și a încercat să-i aplice o lovitură cu pumnul în față, însă nu a reușit, deoarece Bunici M. a evitat lovitura, ferindu-se.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului Stoleru E. a fost calificată *de drept* în baza art. 287 alin. (1) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane*

care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către, avocatul Dogotari I. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stoleru E. să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat că:

- hotărârea primei instanțe nu este bazată pe nici o probă exactă ce ar demonstra comiterea infracțiunii de către inculpat;

- prima instanță a emis o sentință nebazată pe probe, limitându-se la o simplă interpretare a declarațiilor martorilor, care au fost audiați, neindicând care anume declarații dovedesc vinovăția lui Stoleru E.;

- absolut toți martorii, Dombrowschi I., Veverița M., Malic E. și Rotaru L., care au fost audiați în cadrul cercetării judecătorești, au declarat că Stoleru E. nu l-a agresat nici fizic, nici psihic pe Bunici M., mai mult ca atât, prima instanță a apreciat critic declarațiile martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești, deoarece ele sunt contradictorii, dar în același timp le pune la baza pronunțării sentinței din simplu motiv că alte probe nu au fost administrate;

- cât privește declarațiile părții vătămate, Bunici M., acesta în cadrul urmăririi penale a declarat, că anume el, a fost acel care a traversat strada și s-a apropiat de Stoleru E., pe când în cadrul ședinței de judecată a menționat, că Stoleru E. a coborât din mașină, a trecut strada și l-a apucat de scurtă, aceste divergențe trezesc suspiciuni privind veridicitatea declarațiilor părții vătămate și urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Stoleru E. în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragere la răspundere contravențională.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel analizând declarațiile inculpatului, a părții vătămate și probele administrate de prima instanță și anume: declarațiile martorilor Rotaru L., Veverița M., Malic E. și Dombrowschi I. a constatat, că Stoleru E. la 19 noiembrie 2013, în jurul orei 11.30, aflându-se la intersecția str. M. Eminescu cu C. Negruzzi din or. Orhei, în baza relațiilor reciproc ostile cu Bunici M., survenite în legătură cu faptul că ultimul filma cu camera de luat vederi, cu scopul de a-i înjosi onoarea și demnitatea, i-a adresat în public vorbe jignitoare și necenzurate.

Instanța de apel reținând cumulul de probe administrate în cauză, constată că incidentul dintre Stoleru E. și Bunici M. a avut loc în stradă, în baza relațiilor reciproc ostile, survenite din motivul că partea vătămată îl filma pe inculpat cu camera de luat vederi. Vinovăția inculpatului în săvârșirea injuriei este dovedită prin

probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate și analizate la pct. 9.2., 9.3 al deciziei.

În opinia instanței de apel, starea de fapt stabilită concordă cu probele administrate și apreciate, astfel încât în speță se constată cu certitudine, că inculpatul în public i-a adresat părții vătămate, Bunici A., vorbe jignitoare și necenzurate, care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei. De asemenea, la baza acțiunilor inculpatului au stat acțiunile părții vătămate, care îl filma, adică motivul nu este de a încalca grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, dar relațiile reciproc ostile survenite.

Instanța de apel a menționat că acțiunile inculpatului nu sânt orientate spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice, ci sunt îndreptate spre onoarea și demnitatea părții vătămate Bunici M., acesta fiind înjosit. La fel, acțiunile inculpatului nu cuprind comportare batjocoritoare cu cetățenii, încălcarea îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicierea activităților de masă, suspendarea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

Totodată, instanța de apel a statuat, că nu este dovedit faptul, că inculpatul a lovit sau a încercat să lovească partea vătămată, adică, acțiunile lui nu sânt însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și, prin conținutul lor, nu se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită. La fel, fiind analizate declarațiile martorilor Dombrovschi I., Veverița M., Malic E. și Rotaru L., rezultă că între Stoleru E. și Bunici M. s-a produs un incident verbal, primul înjurându-l public pe ultimul.

Cât privește declarațiile părții vătămate, Bunici M., instanța de apel a reținut că acestea se contrazic pe parcursul procesului penal, astfel în cadrul urmăririi penale, ultimul a declarat, că anume el a fost acel care a traversat strada și s-a apropiat de Stoleru E., pe când în cadrul ședinței de judecată a menționat, că Stoleru E. a coborât din mașină, a trecut strada și l-a apucat de scurtă.

În viziunea instanței de apel, în speța dată, fapta inculpatului nu cuprinde elementele definitorii a huliganismului, astfel se impune a fi delimitate acțiunile inculpatului în dependență de motivele, scopul și circumstanțele în care s-au desfășurat. Pe această linie de concluzii, cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei stabilite, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței de contravenție, instanța de apel a calificat fapta reținută în sarcina inculpatului în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional, adică, injuria adusă în public, vorbele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei.

Instanța de apel a constatat, că fapta inculpatului constituie o contravenție și în conformitate cu prevederile art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, a încetat procesul penal în baza art. 287 alin. (1) Cod penal. Totodată, dat fiind faptul, că de la comiterea faptei contravenționale a trecut mai mult de un an, se constată intervenirea prescripției răspunderii contravenționale, astfel conform art. 441 alin.

(1) lit. b) Cod contravențional, urmând încetarea procesului contravențional în cauză.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului autorul invocă că:

- la adoptarea deciziei, instanța de apel eronat a intervenit în sentință și din oficiu a casat-o, reținând în acțiunile inculpatului elementele contravenției prevăzute de art. 69 Cod contravențional, cu toate că avocatul inculpatului în apel a solicitat ca Stoleru E. să fie achitat;

- instanța de apel în motivarea deciziei a menționat că „vinovăția inculpatului în săvârșirea injuriei este dovedită prin probele prezentate în sprijinul învinuirii, relevate și analizate la pct. pct. 9.2. - 9.3”, adică a considerat că probele administrate de organul de urmărire penală și care au fost cercetate în instanța de apel, prin care s-a constatat fapta de huliganism prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal, dovedesc doar contravenția prevăzută de art. 69 Cod contravențional, totodată apreciind critic declarațiile părții vătămate.

- consideră că prima instanță corect a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii de huliganism, reieșind din declarațiile părții vătămate Bunici M. și a martorului Rotaru L.;

- prima instanță corect a apreciat critic declarațiile martorilor apărării Veverița M. și Malic E., deoarece sunt contradictorii și au relatat fapte ce nu corespund realității.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Totodată, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat se constată că, recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care

instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, cărora li s-a dat o nouă apreciere de către aceasta și just a ajuns la concluzia că sentința atacată urmează a fi casată, rejudecată cauză și pronunțată o nouă hotărâre.

Reieșind din textul recursului, Colegiul penal conchide, că recurentul critică decizia instanței de apel, dat fiind faptul că instanța de apel nu a pătruns în esența cauzei deferită judecării și eronat a constatat că acțiunile inculpatului reprezintă contravenția prevăzută de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, pe când în acțiunile sale a fost manifestat clar un act de huliganism, acțiuni ce se încadrează în componența de infracțiune prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal. Astfel, în opinia instanței de recurs, procurorul, de fapt semnalează temeiul pentru recurs prevăzut de pct. 12 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la admiterea apelului declarat de avocatul Dogotari I. în numele inculpatului.

Colegiul penal reține, că instanța de apel rejudecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a lui Stoleru E. anume în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional și nu a infracțiunii imputate și prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Referitor la motivul de critică din recursul procurorului, precum că la adoptarea deciziei, instanța de apel eronat a intervenit în sentință și din oficiu a casat-o, reținând în acțiunile inculpatului elementele contravenției prevăzute de art. 69 Cod contravențional, cu toate că, avocatul inculpatului, în apel a solicitat ca Stoleru E. să fie achitat, Colegiul penal îl consideră nefondat. Astfel, cu toate că în apel s-a solicitat achitarea inculpatului, instanța de apel în conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, a fost în drept să admită apelul și să caseze sentința, inclusiv, din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și să pronunțe o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care pe Stoleru E. să-l atragă la răspundere contravențională în baza art. 69 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție. De asemenea, instanța de recurs conchide că, la

pronunțarea deciziei, instanța de apel a respectat întocmai prevederile art. 410 Cod de procedură penală, neagravând situația inculpatului.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că instanța de apel în motivarea deciziei a menționat că vinovăția inculpatului în săvârșirea injuriei este dovedită și prin declarațiile părții vătămate, totodată a apreciat critic declarațiile ultimei, Colegiul penal consideră, că aceasta nu poate răsturna soluția adoptată în prezenta speță, dat fiind faptul că instanța de apel la baza concluziei privind săvârșirea de către Stoleru E. a contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional, a pus și declarațiile martorilor Dombrovschi I., Veverița M., Malic E. și Rotaru L., respectiv apreciindu-le în cumul cu cele ale părții vătămate.

Referitor la critica recurentului, precum că prima instanță corect a ajuns la concluzia, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii de huliganism, reieșind din declarațiile părții vătămate Bunici M. și a martorului Rotaru L., Colegiul penal menționează, că din cuprinsul hotărârii instanței de apel se constată, că probele indicate au fost analizate și asupra cărora instanța de apel s-a expus întemeiat prin argumente fundamentate în fapt și în drept, și care au fost redată în pct. 5 al prezentei decizii. Astfel, referitor la declarațiile părții vătămate, instanța de apel în motivarea soluției sale just a statuat că acestea se contrazic pe parcursul procesului penal, deoarece în cadrul urmăririi penale (f.d. 12), ultimul a declarat că anume el, a fost acel care a traversat strada și s-a apropiat de Stoleru E., pe când în cadrul ședinței de judecată (f.d. 96), a menționat că Stoleru E. a coborât din mașină, a trecut strada și l-a apucat de scurtă.

Ce ține de declarațiile martorului Rotaru L., ultimul a relatat, că a observat un conflict între Bunici M. și Stoleru E., a auzit niște înjurături din partea ultimului în adresa părții vătămate, Stoleru E., a coborât de la volan și s-a apropiat de Bunici M., s-a răzbunat pe el cu cuvinte, poate și a dorit să-l lovească, dar nu a văzut să-l lovească. Nu a văzut dacă Stoleru E. l-a apucat de haine, l-a împins sau l-a lovit pe Bunici M.

Prin urmare, analizând declarațiile martorului Rotaru L., la care face referire procurorul și a tuturor martorilor audiați în cauză, atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de judecată și anume ale lui Dombrovschi I., Veverița M. și Malic E., se constată, că nici unul din ei nu au declarat, că Stoleru E. i-ar fi aplicat violență lui Bunici M. sau l-ar fi amenințat cu aplicarea violenței, de asemenea din declarațiile acestora reiese că s-a produs un incident verbal, Stoleru E., înjurându-l public pe Bunici M. Prin urmare a celor menționate, se constată că acțiunile inculpatului nu au fost îndreptate spre a încălca ordinea publică.

Față de cele ce preced, Colegiul penal reține, că infracțiunea de huliganism, art. 287 Cod penal, trebuie delimitată de alte fapte nepenale, în particular de contravenția din art. 69 alin. (1) Cod contravențional, dat fiind că huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența acțiunii principale – încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente – acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor, amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, opunerea de rezistență violentă

reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice. În cauza deferită judecării, aceste acțiuni adiacente nu au fost comise de inculpat. Pe cale de consecință, instanța de recurs statuează, că art. 287 Cod penal poate fi incriminat, doar dacă făptuitorul nu se limitează la acostarea jignitoare în locurile publice a persoanelor fizice și tulbură ordinea publică, dar pe lângă aceasta mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice. Așadar, doar în acest fel, fapta pe care o comite făptuitorul depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs respinge argumentul recurentului precum că prima instanță corect a apreciat critic declarațiile martorilor apărării Veverița M. și Malic E., deoarece sunt contradictorii și au relatat fapte ce nu corespund realității. Totodată, Colegiul penal statuează, că martorii vizați au confirmat că între Stoleru E. și Bunici M. a avut loc un incident, mai mult ca atât declarațiile acestora coroborează cu declarațiile martorilor Rotaru L., Dombrovski I., deoarece nu confirmă prezența în acțiunile lui Stoleru E. a elementelor constitutive a infracțiunii de huliganism prevăzute la art. 287 Cod penal.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel, și anume: *"... cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei stabilite, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței de contravenție, instanța de apel califică fapta reținută în sarcina inculpatului în baza articolului 69 alin. (1) Cod contravențional și anume, injuria adusă în public, vorbele care înjosesc onoarea și demnitatea persoanei"*, sunt corecte, ținând seama de circumstanțele de fapt ale cauzei și ansamblul de probe administrate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a expus asupra tuturor probelor, ilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, pătrunzând în esența problemei de fapt și de drept, cercetând amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a apreciat conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă. Așadar, cu privire la starea de fapt stabilită în speță, fapta inculpatului nu conține elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, iar concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară privitor la comiterea de către, Stoleru E., a contravenției prevăzute la art. 69 alin. (1) Cod contravențional, sunt obiective și întemeiate.

În virtutea considerentelor expuse supra, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința lui Stoleru E., fiind încadrate juridic corect acțiunile acestuia, astfel, nefiind identificată de către instanța de recurs prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, ce ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea recursului declarat, în prezenta cauză.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Stoleru Eduard Alexei**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 30 martie 2016.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie